

EK.4424.60.2017

**Działania antydyskryminacyjne podejmowane w szkołach
w roku szkolnym 2016/2017 – zbiorcza informacja uzyskana ze szkół****Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Henryka Sienkiewicza w Olecku:**

W roku szkolnym 2016/2017 szkoła prowadziła następujące działania antydyskryminacyjne:

Działanie: Szkolenie „Jak prowadzić działania antydyskryminacyjne?” - Grudzień 2016r.

Spodziewany rezultat: Nauczyciele dostrzegają przypadki dyskryminacji wśród uczniów. Zdobывают wiedzę na temat działań antydyskryminacyjnych.

Forma realizacji: Pogadanka, prezentacja, ćwiczenia praktyczne.

Odbiorca działań: Nauczyciele

Działanie: Ankieta „Moja szkoła” - II semestr 2017r.

Spodziewany rezultat: Przeciwdziałanie dyskryminacji i przemocy motywowanej uprzedzeniami. Wiedza na temat skali dyskryminacji w placówce oświatowej.

Forma realizacji: Przeprowadzenie kwestionariusza ankiety.

Odbiorca działań: Nauczyciele, uczniowie klas IV-VI, rodzice.

Działanie: Cykl zajęć pt. „Prawa dziecka” - pierwszy semestr w każdej klasie.

Spodziewany rezultat: Wszystkie klasy poznają na czym polega zasada równego traktowania uczniów.

Forma realizacji: Prezentacje na godzinach wychowawczych.

Odbiorca działań: Uczniowie klas I – VI.

Działanie: Spotkania z uczniami - cały rok

Spodziewany rezultat: Uczniowie uczą się akceptacji i tolerancji.

Forma realizacji: Pogadanki na temat tolerancji, akceptacji, prezentacje.

Odbiorca działań: Uczniowie klas I – VI.

Działanie: Angażowanie uczniów dyskryminowanych do przedstawień szkolnych, reprezentowania szkoły w środowisku, pracy w sklepiku - cały rok.

Spodziewany rezultat: Dowartościowanie, podniesienie poczucia własnej wartości, godności w oczach „innych”.

Forma realizacji: Pogadanka, instruktaż, mini wykład.

Odbiorca działań: Społeczność szkolna.

Działanie: Zajęcia psychoedukacyjne - cały rok.

Spodziewany rezultat: Wzbudzenie w uczniach chęci pracy nad sobą i kontroli nad własnym życiem.

Forma realizacji: Pogadanki, zabawy, mini wykłady.

Odbiorca działań: Uczniowie klas I – VI

Działanie: Spotkanie z edukatorką p. Małgorzatą Rusiłowicz, wolontariusz Centrum Edukacji Obywatelskiej - grudzień/styczeń.

Spodziewany rezultat: Szerzenie idei tolerancji, równości i szacunku. Promocja wiedzy na temat przyczyn i przejawów dyskryminacji. Budowanie świadomości i kształtowanie postaw.

Forma realizacji: Pogadanka, mini wykład, ćwiczenia praktyczne.

Odbiorca działań: Uczniowie klas IV-VI.

Działanie: Spotkania z Rodzicami na zebraniach, z Radą Rodziców - cały rok.

Spodziewany rezultat: Promocja wiedzy na temat przyczyn i przejawów dyskryminacji. Zapoznanie rodziców z działaniami szkoły.

Forma realizacji: Pogadanka, prezentacja.

Odbiorca działań: Rodzice.

Działanie: Ulotki z hasłami dotyczącymi dyskryminacji - cały rok.

Spodziewany rezultat: Kształtowanie odpowiednich kompetencji potrzebnych do życia w wielokulturowym społeczeństwie.

Forma realizacji: Rozdanie ulotek.

Odbiorca działań: Cała społeczność szkolna.

Działanie: Spektakle dotyczące tolerancji - cały rok

Spodziewany rezultat: Szerzenie idei tolerancji wśród uczniów.

Forma realizacji: Przedstawienia.

Odbiorca działań: Klasy 0-VI.

Działanie: Warsztaty e-learning „Szkoła Tolerancji” - cały rok.

Spodziewany rezultat: Rozwijanie i upowszechnianie edukacji antydyskryminacyjnej wśród uczniów, tak, aby każdy z nich współtworzył świat wolny od dyskryminacji i przemocy.

Forma realizacji: Ćwiczenia, gry i zabawy, pogadanka.

Odbiorca działań: Klasa II.

Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Olecku

W kwestii związanej z przeciwdziałaniem dyskryminacji w szkole, równym traktowaniem, zapewnieniem równych szans i wielokulturowością uczniów roku szkolnym 2016/2017 prowadzono następujące działania:

1. Świadome profilaktyczne działania (realizowane zgodnie z programem profilaktycznym szkoły) podnoszące wiedzę, umiejętności i wpływające na postawy, które miały na celu przeciwdziałanie dyskryminacji i przemocy.
2. Otwarcie przestrzeni szkolnej na inicjatywy i działania uczniowskie związane z potrzebą ustalania norm, zasad, kształtowania przestrzeni bezpieczeństwa i akceptacji - działania inicjatywne samorządu uczniowskiego zgodnie z potrzebami i planem pracy samorządu - np. Międzynarodowy Dzień Kobiet, Międzynarodowy Dzień Tolerancji (UNESCO), Międzynarodowy Dzień Walki z AIDS (WHO), Międzynarodowy Dzień Praw Człowieka oraz projekt "Olecki Obywatel" ;
3. Przeciwdziałanie specyficznym dla grup młodzieżowych formom wykluczenia z uwagi na status społeczny i ekonomiczny poprzez obowiązkowe noszenie mundurka szkolnego.

4. Uwrażliwianie członków społeczności szkolnej w zakresie rozpoznawania rozmaitych form zachowań dyskryminujących - pogadanki i prezentacje multimedialne (przygotowywane przez uczniów) na godzinach wychowawczych zgodnie z planem pracy z udziałem przedstawiciela policji, pedagoga, psychologa.
5. Prowadzenie zajęć odnośnie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży według autorskich programów 4 nauczycieli.
6. Objęcie uczniów innego wyznania opieką i zapewnienie im zajęć edukacyjnych z etyki.
7. Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego poprzez stały nadzór i monitoring (dyżury nauczycieli, monitoring wizyjny, stały dyżur pracownika obsługi przy drzwiach wejściowych szkoły).
8. Zorganizowanie podczas spotkań z rodzicami pogadanki tematycznej „Jak ustrzec dziecko wpływowo przed presją rówieśniczą?”, „Jak pokonywać problemy wychowawcze okresu dojrzewania?”, „Jak rozpoznać dziecko eksperymentujące z używkami - system oddziaływań rodzicielskich”, „Wsparcie ucznia klasy III przez rodzica przed egzaminem gimnazjalnym – sposoby radzenia ze stresem” - przeprowadzone przez specjalistów.
9. Zapewnienie równego dostępu uczniów do zasobów szkoły, tj. udziału w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych, konkursach, zawodach sportowych, turniejach, wolontariacie, łącznicy w bibliotece szkolnej, itp.
10. Wsparcie uczniów klas III pod kątem równości szans podczas prezentacji oferty edukacyjnej przez szkoły ponadgimnazjalne, w celu zaplanowania dalszego kierunku kształcenia w szkole ponadgimnazjalnej.

Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Jana Pawła II w Olecku

W Szkole Podstawowej nr 3 im. Jana Pawła II w Olecku nauczyciele podejmujący działania antydyskryminacyjne są świadomi, że jest to potrzebne i słuszne. Jest to praca, która wymaga podejmowania niepopularnych tematów i konfrontowania otoczenia z postawami przynoszącymi trudną refleksję, burzącymi pozytywny obraz siebie jako osoby tolerancyjnej. Są działaniami zawartymi w edukacji równościowej, uczeniu tolerancji, działaniach na rzecz równego traktowania, edukacji na rzecz praw człowieka. Działania antydyskryminacyjne najczęściej jednak są odpowiedzią na konkretny przypadek.

Na podejmowane działania w szkole należy patrzeć przez pryzmat edukacji nauczycieli (szkolenia, konferencje, warsztaty), edukacji uczniów podczas zajęć z wychowawcą, pedagogiem i psychologiem szkolnym, współpracy z instytucjami wspierającymi szkołę.

W roku 2016 r. nauczyciele uczestniczyli między innymi:

- w konferencji metodycznej „Rzeczywistość wychowawcza szkoły – wyznaczenie kierunków działania. Wychowanie w oparciu o wartości”.
- w szkoleniu „Trening pewności siebie” – Program wsparcia dla dzieci – ofiar przemocy .
- „Bezpieczna i różnorodna szkoła” – warsztaty dotyczące zagadnień z zakresu edukacji międzykulturowej, integracji społecznej i antydyskryminacji.

Uczniowie klas szóstych, dzięki współpracy szkoły z Biblioteką Pedagogiczną CWE w Olecku skorzystali z cyklu zajęć związanych z antydyskryminacją: „Jak postrzegam samego siebie?”, „My i Oni”, „Maszyna dyskryminacji”, „Świat ludzkich wartości”.

Podczas zajęć z wychowawcą oraz w ramach zastępstw w klasach IV – VI uczniowie skorzystali z różnorodnych zajęć dotyczących postaw prospołecznych, tolerancji, antydyskryminacji przeprowadzonych przez wychowawcę, pedagoga i psychologa szkolnego.

Na lekcjach plastyki uczniowie wykonali plakaty dotyczące dyskryminacji. W marcu 2016r. w holu szkoły zaakcentowany został „Międzynarodowy Dzień Walki z Dyskryminacją”. Zaprezentowana została wystawa najbardziej wymownych prac – plakatów. Uczniowie we współpracy z pedagogiem szkolnym wykonali również gazetkę tematyczną dotyczącą dyskryminacji.

W klasach I – III wychowawczynie przeprowadziły cykl zajęć z Edukacji Globalnej: „Podróże Tośki”, które zawierały treści związane z tolerancją, szacunkiem do drugiego człowieka, antydyskryminacją. Jedna z klas trzecich przygotowała teatrzyk „Różni, ale równi”.

Uczniowie dwóch klas sportowych w grudniu 2016r. wzięli udział w organizacji wystawy „Letnie Igrzyska Paraolimpijskie RIO 2016”, która miała miejsce w Hali „Lega”. Wcześniej odbyło się spotkanie z fotoreporterem tychże igrzysk, przeprowadzone zostały lekcje dotyczące osób z niepełnosprawnością w kontekście tolerancji, poszanowania i rozumienia „inności”.

Działania antydyskryminacyjne najczęściej są odpowiedzią na konkretny przypadek. Nasze działania profilaktyczno-wychowawcze często można rozpatrywać w kategorii działań antydyskryminacyjnych, gdyż zdarza się niektórym „zagalopować” w używaniu przezwisk, napiętnowaniu wyglądu, niemodnych ubrań, pochodzenia społecznego, statusu społecznego. Rozmowy indywidualne z uczniami przejawiającymi niewłaściwe zachowania, w rażących sytuacjach – spotkania z rodzicami – to działania „dnia codziennego”.

Przeprowadzone dotychczas działania w Szkole Podstawowej nr 3 im. Jana Pawła II w Olecku miały na celu zmniejszenie ryzyka, że dyskryminacja wystąpi w przyszłości.

Szkoła Podstawowa Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi im. ks. Jana Twardowskiego w Olecku

Obszar działań ogólnoszkolnych:

1. Odpowiedzialne, aktywne, punktualne pełnienie dyżurów nauczycielskich w czasie przerw.
2. Opracowanie procedury działań wychowawczych w przypadku zachowań agresywnych, antydyskryminacyjnych w szkole i stosowanie jej przez wszystkich nauczycieli.
3. Dwa razy w roku rada pedagogiczna obraduje na temat problemów wychowawczych w szkole i sposobów radzenia sobie z nimi, w tym działania antydyskryminacyjne, wnioski, ewaluacja pracy.
4. Współpraca z rodzicami, włączanie ich do działań ograniczających zjawisko agresji, dyskryminacji w tym wyśmiewania, izolowania, odrzucania.

5. Ekspozycje na korytarzu szkolnym pod tytułem: „Nie zamykaj oczu!”.

Obszar działań wewnątrzklasowych i grupowych:

1. Diagnoza sytuacji wychowawczej w klasie, opracowanie kontraktu z uczniami, jeśli taki jest potrzebny, zaplanowanie działań stosownych do sytuacji klasowej.
2. Analiza dokumentacji i dookreślenie trudności, potrzeb uczniów posiadających orzeczenia o zagrożeniu demoralizacją / zaburzeniach zachowania z uwagi na zachowania społeczne lub ogólnie uznawane za dziwne.
3. Realizowanie lekcji wychowawczych we współpracy z pedagogiem, psychologiem:
  - rozpoznawanie i wyrażanie uczuć,
  - znam swoje mocne i słabe strony,
  - kłótnia i godzenie się – zasady dobrej komunikacji,
  - jaki powinien być przyjaciel,
  - co to jest koleżeństwo,
  - radzenie sobie w sytuacjach trudnych,
  - rozwiązywanie konfliktów, podstawy zasad mediacji,
  - radzenie sobie ze stresem,
  - komunikowanie się z otoczeniem,
  - radzenie sobie z własną złością,
  - agresja i przemoc – jak jej przeciwdziałać?
  - tolerancja.
4. Organizowanie spotkań z policją, kuratorami Sądu Rodzinnego i Nieletnich na temat prawa dotyczącego młodocianych.
5. Klasa posiadająca w swoim składzie kolegę z placówki opiekuńczo- wychowawczej odwiedza go w Domu im. J. Korczaka – obalanie stereotypów, integracja.
6. Organizowanie wspólnych imprez klasowych – ogniska, biwaki, wycieczki oraz międzyklasowych, włączanie osób niepełnosprawnych.

Obszar działań indywidualnych:

1. Rozmowy indywidualne z ofiarami.
2. Rozmowy indywidualne z agresorami.
3. Prowadzenie negocjacji i mediacji w sytuacjach konfliktowych.
4. Praca terapeutyczna psychologa z ofiarami.

5. Praca terapeutyczna psychologa z osobami stosującymi przemoc.

6. Rozmowy z rodzicami uczniów – agresorów i ofiar.

Obszar działań pozaszkolnych:

1. Współpraca z mieszkańcami osiedla Siejnik, gdzie znajduje się szkoła.

2. Współpraca z policją dzielnicową, Sądem Rodzinnym Wydział Spraw Nieletnich.

Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Gąskach

W związku z szerokim wachlarzem zachowań ludzi, które można kojarzyć z dyskryminacją lub brakiem tolerancji nasza szkoła prowadzi różnorodne działania mające na celu eliminowanie takich zjawisk. Staramy się, by wszelkie odmienności, które zwykle stają się przyczyną braku tolerancji czy wręcz dyskryminacji nie skutkowały gorszym samopoczuciem uczniów np. innej narodowości (Białorusini), z rodzin o niższym statusie materialnym, borykających się z problemem uzależnienia, dzieci otyłych, mniej sprawnych fizycznie, mających trudności w nauce, niepełnosprawnych intelektualnie, posiadających stwierdzone zaburzenia natury psychicznej. Uczulamy wychowawców, nauczycieli, pracowników szkoły aby zwracali uwagę oraz eliminowali podczas zajęć lekcyjnych, przerw, wyjazdów, zabaw wszelkie przejawy nietolerancji lub dyskryminacji. Szkoła podjęła zintegrowane działania zmierzające do poszerzenia wiedzy, uwrażliwienia i wzmocnienia postaw obywatelskich całej społeczności szkolnej w postępowaniu i reagowaniu przeciw aktom dyskryminacyjnym. Prowadzimy zajęcia z uczniami poszczególnych klas o charakterze psychoedukacyjnym nastawione na tematy związane z dyskryminacją i nietolerancją. Wychowawcy podczas godzin wychowawczych realizują cykle tematów kształtujących postawy tolerancji i otwartości na odmienność. Nauczyciele prowadząc zajęcia lekcyjne starają się dobierać formy i metody pracy adekwatne do potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów, ucząc przy tym wzajemnego szacunku, zasad równości i tolerancji. W przypadku wystąpienia aktów dyskryminacji podejmowana jest sprawna interwencja wobec sprawców, jak i również zapewniona jest opieka i wsparcie emocjonalne dla ofiar nietolerancji w postaci rozmów z psychologiem szkolnym.

Szkoła Podstawowa w Kijewie

W roku szkolnym 2016/2017 szkoła prowadziła następujące działania antydyskryminacyjne:

Działania miały na celu rozwijanie i upowszechnianie edukacji antydyskryminacyjnej tak, aby wśród uczniów rozwijać wiedzę na temat mechanizmów dyskryminacji i wykluczenia poprzez:

- budowanie kompetencji przeciwdziałania dyskryminacji,
- wzmocnianie grupy na zasadzie włączania i upodmiotowienia aż każda osoba współtworzyła świat wolny od dyskryminacji i przemocy. Psycholog, pedagog szkolny oraz wychowawcy **przeprowadzali zajęcia integracyjne, interpersonalne skierowane do uczniów i uczennic:** o działaniach przeciwko przemocy, o działaniach ukazujących różnorodność społeczną.

Szkoła Podstawowa w Babkach Oleckich

W roku szkolnym 2016/2017 szkoła prowadziła następujące działania antydyskryminacyjne:

- zapewnienie pomocy i stymulowanie do rozwoju uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- reagowanie na bieżąco na przejawy dyskryminacji,
- zapobieganie izolacji i wykluczeniu przez powierzanie funkcji w klasie uczniom z problemami,

- pogłębianie integracji zespołów klasowych poprzez udział w: wycieczkach, wyjściach, uroczystościach klasowych, "zielonych szkołach", zabawach i dyskotekach,
- cykl imprez o tematyce kultury zachowania: „Bezpieczeństwo-promujemy, przemoc-tamujemy”, „Dzień *savoir - vivre*’u”,
- spotkania z dzielnicowym nt. „Odpowiedzialność prawna nieletnich” (zwrócenie uwagi na problem przestępczości w Internecie–zjawisko cyberprzemocy, kształtowanie bezpiecznych zachowań w sieci, wzrost świadomości zagrożeń związanych z Internetem,
- warsztaty i spotkania z pedagogiem i psychologiem, lekcje wychowawcze, WDŻwR, uczące kształtowania pozytywnych relacji, akceptacji siebie i drugiego człowieka, umiejętności opanowywania emocji i okazywania uczuć (warsztaty psych. „Emocjo – chcę Cię poznać”), kształtowanie postaw asertywnych (warsztaty z psychologiem „Być asertywnym – czyli jakim?”) , umiejętności odmawiania, przeciwstawiania się negatywnym naciskom.

Szkoła Podstawowa Judzikach

W roku szkolnym 2016/2017 szkoła prowadziła następujące działania antydyskryminacyjne:

1. Pogadanka na zebraniu z rodzicami na temat przejawów dyskryminacji szkolnej spowodowanej brakiem higieny osobistej – 18.05.2017r.
2. Pogadanka na apelu szkolnym na temat przejawów dyskryminacji szkolnej spowodowanej brakiem higieny osobistej – 3.04.2017r.
3. Zajęcia z uczniami (pedagog szkolny):
4. Walczymy z dyskryminacją – kl. I gimnazjum – 22.05.2017r.
5. Tolerancja wobec inności – kl. II gimnazjum – 30.05.2017r.
6. Prawo do wolności myśli, sumienia i wyznania – kl. III gimnazjum – 14.06.2017r.
7. Postawa wobec osób niepełnosprawnych – kl. VI SP – 7.06.2017r.

Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi Krasnal w Olecku

W roku szkolnym 2016/2017 przedszkole prowadziło następujące działania antydyskryminacyjne:

1. Zajęcia edukacyjne w każdej grupie wiekowej z wykorzystaniem literatury:
  - „Bajka o brzydkim misiu”, czytanie optymistycznych bajek (w ciągu całego roku);
2. Rozmowy z dziećmi na temat tolerancji:
  - rozmowa poprzedzająca Dzień Tolerancji (15.11.2016 r.),
  - obchody Dnia Tolerancji (16.11.2016 r.),
  - konkurs plastyczny „Wszyscy są równi” (16.11.2016 r.),
  - realizacja projektu „Prawa dziecka” - wspólne z dziećmi opracowanie Kodeksu Przedszkolaka w każdej grupie (05 - 09.09.2016 r.).
3. Zabawy integracyjne z udziałem uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej, dzieci ze Środowiskowego Domu Pomocy i Szkoły Podstawowej nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi.
4. Udział w akcjach charytatywnych:
  - „Góra Grosza” (28.11.2016 r. – 09.12.2016 r.),
  - udział w „Iskierce Dobra dla Adriana” - zbieranie funduszy na pomoc choremu dziecku (04.12.2016 r.),
  - współpraca z wolontariuszką działającą w Syrii – Sandrą Sych (zbiórka pieniędzy, odzieży, zabawek) – 30.09.2016 r.,
  - zbieranie plastikowych nakrętek (12.09.2016 r. – 03.02.2017 r.).

5. Realizacja tematów związanych z kulturą i obyczajami innych narodów:
  - Tydzień Europejski – 08 – 12.05.2017 r.
  - zajęcia edukacyjne realizowane z związku z obchodami Dnia Dziecka – 01.06.2017 r.
6. Realizacja programu Optymistyczne Przedszkole:
  - nawiązanie współpracy z Klubem Seniora „Wrzos”, czytanie bajek przez Seniorów dla dzieci (11.04.2017r.),
  - Święto Optymizmu (10.05.2017 r.).
7. Warsztaty dla Rodziców zorganizowane przez nauczycielki z grupy integracyjnej (15.09.2016 r.).
8. Teatryki edukacyjne dla wszystkich dzieci przedszkolnych:
  - „O niegrzecznym Jasiu” – 06.02.2017 r.,
  - „Szanuj siebie i innych” – 09.05.2017 r.
9. Dodatkowe zajęcia czytelnicze dla wszystkich dzieci z przedszkola (m. in. prezentacja bajek terapeutycznych) – cały rok szkolny - według harmonogramu.

BURMISTRZ

Wacław Olszewski